

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Landskab og Skov
J.nr. 2023 - 14278
Ref. sizi
Den 16. marts 2023

Miljøstyrelsens bidrag til besvarelse af MOF alm. del spm. 253 om udledning af skadelige stoffer fra vindmøller

Miljøstyrelsen kan bidrage til besvarelsen af i forhold til følgende lovgivning:

- Miljøvurderingsreglerne
- Habitatreglerne
- Lov om Vandplanlægning
- Havstrategidirektivet
- Reglerne for affald
- Beredskabs- og underretningsforpligtelser ved spild fra vindmøller

Miljøvurderingsreglerne

Planer og projekter, som omfatter opstilling af vindmøller på land, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 3j (Anlæg til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion (vindmøller), bortset fra enkeltstående vindmøller i landzone med en totalhøjde på op til 25 m (husstandsmøller)).

Kommunerne er miljøvurderingsmyndighed for denne type sager, mens Energistyrelsen er miljøvurderingsmyndighed for vindmølleprojekter på havet.

Miljøvurderingsreglerne medfører, at miljøpåvirkningen af en plan eller et projekt skal beskrives og vurderes i en miljøkonsekvensrapport, som udarbejdes af bygherre. Vurderingen skal omfatte projektets påvirkninger både i etablerings- og i driftsfasen. Såfremt der samtidig sker nedrivning, skal dette også indgå i miljøkonsekvensrapporten (VVM).

I miljøvurderingsloven skal det brede miljøbegreb tages i betragtning og omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Såfremt der er kendskab til, at et projekt/anlæg kan medføre en potentiel påvirkning herunder i form af forurening, vil dette som udgangspunkt skulle indgå i en miljøkonsekvensvurdering (VVM).

Miljøstyrelsen henviser til de kommunale myndigheder og Energistyrelsen for yderligere uddybning.

Habitatreglerne

Det følger af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at de nationale myndigheder først giver deres tilslutning til en plan eller et projekt, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, når de har sikret sig, at planen eller projektet ikke skader lokalitetens integritet.

Habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, pålægger endvidere medlemsstaterne at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i direktivets bilag IV, litra a). Ordningen skal blandt andet omfatte et forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder af bilag IV-arter. Efter habitatdirektivets artikel 13, stk. 1, skal medlemsstaterne endvidere træffe de nødvendige foranstaltninger for at indføre en streng beskyttelsesordning for de plantearter, der er nævnt i direktivets bilag IV, litra b).

Habitatdirektivets krav er i dansk ret implementeret bl.a. i habitatbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021. Der findes tilsvarende implementering af habitatreglerne eksempelvis i planhabitatbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016, og i lovgivningen, der administreres af Energistyrelsen.

Habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, fastslår, at myndigheden, før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der efter § 6, stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der som udgangspunkt ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte.

Tilsvarende følger det af habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1, at der ved administration af de i § 7 og § 8 nævnte bestemmelser ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livstadier.

Vurderingerne ift. habitatbekendtgørelsen foretages af den kompetente myndighed, dvs. den myndighed, der meddeler afgørelsen, dispensationen eller tilladelsen til det pågældende projekt eller plan.

Lov om vandplanlægning og lov om havstrategi

Lov om vandplanlægning (bekendtgørelse af lov om vandplanlægning LBK nr 126 af 26/01/2017) implementerer EU's vandrammedirektiv i dansk lovgivning. Formålet med loven er at fastlægge rammer for beskyttelse og forvaltning af overfladevand og grundvand, som bl.a. forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand med henblik på opnåelse af god tilstand i alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster.

Lov om havstrategi (bekendtgørelse af lov om havstrategi LBK nr 1161 af 25/11/2019) implementerer EU's havstrategidirektiv i dansk lovgivning, og Danmarks Havstrategi er en del af gennemførelsen af havstrategidirektivet og havstrategiloven. Formålet med lov om havstrategi er at fastlægge rammerne for at opnå eller opretholde god miljøtilstand i havets økosystemer og muliggøre en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. I havstrategien behandles direktivets 11 såkaldte deskriptorer: D1 Biodiversitet, D2 Ikkehjemmehørende arter, D3 Erhvervmæssigt udnyttede fisk, D4 Havets fødenet, D5 Eutrofiering, D6 Havbunden, D7 Hydrografiske ændringer, D8 Forurenende stoffer, D9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10 Marint affald og D11 Undervandsstøj. For hver

deskriptor defineres god miljøtilstand, den nuværende tilstand beskrives, og der sættes miljømål for opnåelsen af god miljøtilstand. Havstrategidirektivet retter sig således mod hele det marine økosystem med dets komplekse sammensætning af forskellige typer af levesteder for planter og dyr samt det dynamiske samspil mellem plante- og dyrelivet og med det miljø, der omgiver dem.

En miljøkonsekvensvurdering skal indeholde en redegørelse og begrundet vurdering af, om en tilladelse til projektet vil være i overensstemmelse med lov om vandplanlægning og lov om havstrategi, herunder fastsatte miljømål for vandløb, søer, kystvande og havområder samt gældende indsatsprogrammer efter lov om vandplanlægning og havstrategiloven. Miljøkonsekvensvurderingen skal altså redegøre for, at projektet ikke vil hindre opnåelse af god tilstand i overfladevandområder og grundvandsforekomster og god miljøtilstand i danske havområder, herunder at fastsatte miljøkvalitetskrav og tærskelværdier ikke overskrides.

Reglerne for affald

Såfremt der ved opsætning, drift eller nedtagning af vindmøller genereres affald, skal dette håndteres i overensstemmelse med [affaldsbekendtgørelsens](#) regelsæt.

Affald er i affaldsbekendtgørelsen defineret som ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med.

Det er kommunen der afgør, hvorvidt der er tale om affald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 1. Derudover er det også kommunen der afgør, om affaldet f.eks. er egnet til materialenyttiggørelse, forbrændingseget eller deponeringseget.

Affaldsproducerende virksomheder skal sikre, at affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, bliver materialenyttiggjort. For at opnå dette, kan den affaldsproducerende virksomhed enten selv materialenyttiggøre affaldet, eller virksomheden kan overdrage affaldet til én ud af flere aktører der fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsens § 27.

Ud over ovenstående kan virksomheden også eksportere affaldet i overensstemmelse med reglerne om international overførsel af affald.

Det skal i denne sammenhæng nævnes, at affaldsaktørbekendtgørelsen er underlagt Energistyrelsens ressort.

Hvis affaldet ikke er egnet til materialenyttiggørelse, men i stedet er egnet til forbrænding, skal den affaldsproducerende virksomhed enten selv sikre, at det forbrændingsegnete erhvervsaffald håndteres i overensstemmelse med en af kommunens etablerede anvisningsordninger eller kommunens konkret anvisning. Derudover kan virksomheden eksportere affaldet. Virksomheden kan afslutningsvist overdrage affaldet til en indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret, eller en kommunal indsamlingsordning. Disse regler er også underlagt Energistyrelsens ressort.

Hvis affaldet hverken er egnet til materialenyttiggørelse eller egnet til forbrænding, vil det være deponeringseget og skal afleveres på godkendte deponeringsanlæg.

Affaldsreglerne tager ikke højde for, hvorvidt der udledes skadelige stoffer fra vindmøllerne, da fokus her er på det affald der genereres i forbindelse med opsætning, driften og nedtagning af vindmøllen. De tilstedeværende stoffer i det affald der genereres vil dog have betydning for, hvordan affaldet skal håndteres efterfølgende.

Kommunen fører tilsyn med, at reglerne i affaldsbekendtgørelsen og affaldsaktørbekendtgørelsen overholdes.

Beredskabs- og underretningsforpligtelser ved spild fra vindmøller

Den driftsansvarlige for havvindmøller skal jf. havmiljølovens § 34 a og Bekendtgørelse nr. 909 af 10. juli 2015 om beredskab ved forurening af havet fra olie- og gasanlæg, rørledninger og andre platforme opretholde et beredskab, som i tilfælde af forurening af havet kan bekæmpe forureningen. Beredskabet har alene fokus på uheldssituationer og ikke den daglige drift. Den driftsansvarlige skal udarbejde en plan for beredskabet, som skal godkendes af Miljøstyrelsen. Derudover skal den ansvarlige for en havvindmølle jf. Bekendtgørelse nr. 874 af 27. juni 2016 straks indberette til Maritime Assistance Service, hvis der iagttages spild af olie eller skadelige flydende stoffer. Maritime Assistance Service videregiver indberetningen til Miljøstyrelsen. Maritime Assistance Service har i forbindelse med denne besvarelse oplyst, at de har modtaget og videregivet fire indberetninger om spild fra havvindmøller de seneste tre år.